

Abstrakty

Spis treści

Sesja plenarna

- Walenty Ostasiewicz, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, *Sustainability and quality of life on Earth* 3
- Albert Miściorak, Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego, *Strategie i dane migracyjne jako narzędzie ograniczania nierówności społecznych* 4

Holistyczna ocena dobrobytu i zamożności

- Stanisław Maciej Kot, Politechnika Gdańska, *Splątanie dobrobytowe: teoria i zastosowania* 5
- Anna Sączewska-Piotrowska, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, *Wielowymiarowa zamożność w Polsce: identyfikacja i analiza reguł asocjacyjnych* 6
- Justyna Bortnowska, Aleksandra Kusy, Urząd Statystyczny w Łodzi, *Analiza czynników wpływających na subiektywne poczucie satysfakcji z życia na podstawie Europejskiego badania warunków życia ludności EU-SILC 2022* 7
- Agnieszka Wałęga, Grzegorz Wałęga, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, *Ocena wpływu programu Rodzina 500+ na spłaty zadłużenia gospodarstw domowych w Polsce* 8
- Marian Ferenc, Fundacja Aktywny Senior, *Paszport Kompetencji Silversa* 9

Mikroekonomiczne ujęcie ubóstwa i dobrobytu

- Hanna Dudek, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, *Przeludnienie gospodarstw domowych a ubóstwo dochodowe – analiza mikroekonometryczna* 10
- Teresa Słaby, Honorata Dudek-Frysiak, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, *Diagnoza porównawcza wpływu niedoborów konsumpcji na poziom i godność życia starszych mieszkańców wsi w latach 2017-2022* 11
- Edyta Ropuszyńska-Surma, Politechnika Wroclawska, *Aktywne i pasywne narzędzia przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu* 12
- Marta Dziechciarz, Maciej Szczeciński, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, *Grupowa analiza DEA subiektywnego dobrostanu w Europie w latach 2013-2022* 13
- Bożena Mielczarek, Politechnika Wroclawska, *Wpływ trendów demograficznych na uwarunkowane płcią różnice w wysokości świadczenia emerytalnego – badania symulacyjne* 14

Zaspokojenie potrzeb społecznych i jakość życia

Edyta Szafranek-Stefaniuk, Urząd Statystyczny w Opolu, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Danuta Michoń, Wiktoria Pordzik, Urząd Statystyczny w Opolu, <i>Poziom zaspokojenia potrzeb społecznych w gminach zagrożonych trwałą marginalizacją – stan, trendy zmian i typologia</i>	15
Anna Wiśniewska-Sałek, Główny Urząd Statystyczny, <i>Znaczenie edukacji specjalnej w zaspokajaniu potrzeb społecznych</i>	16
Aneta Stachańczyk, Urząd Statystyczny w Katowicach, <i>Edukacja jako jeden z aspektów jakości życia w świetle zrównoważonego rozwoju na przykładzie Celu 4. Dobra jakość edukacji monitorującego Agendę 2030</i>	17
Małgorzata Niklewicz-Pijaczyńska, Małgorzata Wachowska, Uniwersytet Wrocławski, Joanna Dębicka, Edyta Mazurek, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, <i>Cytowania patentowe jako miara jakości życia</i>	18
Artur Czech, Menedżerska Akademia Nauk Stosowanych w Warszawie, <i>Zrównoważanie transportu jako element poprawy jakości życia</i>	19

Interdyscyplinarne podejście do zdrowia, finansów i bezpieczeństwa ekonomicznego

Jolanta Blicharz, Wioletta Nowak, Elżbieta Stańczyk, Katarzyna Szalonka, Uniwersytet Wrocławski, Adrianna Szalonka, 4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ we Wrocławiu, <i>Identyfikacja niezaspokojonych potrzeb medycznych w Polsce</i>	20
Maria Hajłasz, Politechnika Wrocławska, <i>Badanie wpływu relacji społecznych na postępowanie próchnicy zębów za pomocą modelowania symulacyjnego</i>	21
Beata Zmyślona, Agnieszka Marciniuk, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, <i>Modelowanie przepływów pieniężnych odwróconej renty hipotecznej połączonej z ubezpieczeniem na wypadek poważnego zachorowania</i>	22
Marek Biernacki, Maciej Szczeciński, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, <i>Porównanie efektywności wojewódzkich systemów ochrony zdrowia</i>	23
Katarzyna Witczyńska, Uniwersytet Wrocławski, Piotr Stańczyk, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, <i>Analiza globalnych wyzwań ekonomicznych na rynku farmaceutycznym. Egzemplifikacja percepcji bezpieczeństwa farmaceutycznego</i>	24
Paulina Ucieklak-Jeż, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie, Agnieszka Bem, Paweł Prędkiewicz, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, <i>Czynniki sprzyjające marnotrawstwu żywności w gospodarstwach domowych</i>	25

Sesja plenarna

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Sustainability and quality of life on Earth

Walenty Ostasiewicz (*Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu*)

Abstrakt

Nie ma bogactwa nad życie. Tak podsumował John Ruskin swoją ostrą krytykę Bogactwa narodów, o której pisał Adam Smith. To był wiek XVIII. Ruskin wiedział co powiedział, bo dążąc do bogactwa zlekceważyliśmy troskę o Życie na Ziemi. Życie, a głównie zdrowe życie, wymaga zdrowego środowiska. Żyjemy w środowisku naturalnym, ale i sztucznym, stworzonym przez ludzkość. Do tej części sztucznej należy głównie gospodarka ludzka, ale też ogromne znaczenie ma ideologia i polityka. Niestety, wszystkie te trzy sztuczne składowe przyczyniły się do niszczenia podstawy naturalnej. Zniszczyły ją już do tego stopnia, że Sekretarz Generalny ONZ wzywając władających światem do opamiętania się w pogoni za bogactwem i ratowania Życia na Planecie, powiedział ni mniej ni więcej al tak *Unless we act now, the 2030 Agenda will become an epitaph for a world that might have been.* (Jeśli nie zaczniemy działać, to Agenda 2030 stanie się epitafium dla świata, który mógłby istnieć). Apel jest skierowany do tak zwanych „głów państw” i rządów. Ale my tu, maluczcy, możemy zadziałać nawet skuteczniej, otrzeźwimy tylko i na trzeźwo zaczniemy karmić młodzież akademicką zdrową karmą, nie zatrutą. O tym jest referat. Z całej historii świata wyodrębnimy ...

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Strategie i dane migracyjne jako narzędzie ograniczania nierówności społecznych

Albert Miściorak (*Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego*)

Abstrakt

Migranci i migrantki stanowią nieodłączną część pejzażu społecznego Wrocławia. Szacuje się, że ich liczba przekracza dziś 200 tys. osób, co stanowi blisko ¼ mieszkańców/ek miasta. Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego (Zespół Dialogu Międzykulturowego), jako jednostka miejska, od lat realizuje we współpracy z różnymi partnerami działania na rzecz rozwoju dialogu międzykulturowego i wspierania procesów integracyjnych.

Kluczowe zadania to projektowanie i wdrażanie miejskich strategii międzykulturowych, integrowanie działań realizowanych przez miejskie komórki i jednostki według kompetencji i w ramach powierzonych im zadań. Ważne jest także wskazywanie partnerom nowych kierunków działań i obszarów wielowymiarowej współpracy. Przykładem takiej międzysektorowej współpracy m.in. z uczelniami, jednostkami miejskimi, organizacjami jest pozyskiwanie różnych danych liczbowych (np. dane meldunkowe, rejestry uczniów w szkołach i przedszkolach itp.) oraz danych jakościowych, dotyczących np. potrzeb migrantów/ek. W tym świetle dokumenty strategiczne oraz dane migracyjne stanowią istotne narzędzia mogące służyć systemowemu wyrównywaniu szans edukacyjnych, informacyjnych i społecznych.

W wystąpieniu zostaną przybliżone działania związane z wdrażaniem Wrocławskiej Strategii Dialogu Międzykulturowego (2018-2022) oraz planowaniem nowego dokumentu. Przedstawione będą też sposoby zbierania i wykorzystywania danych zewnętrznych i wewnętrznych (na przykładzie programów Przejścia Dialogu i WroMigranta) oraz podjęty zostanie wątek problemu dostępu do spójnych i kompletnych danych.

Holistyczna ocena dobrobytu i zamożności

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Splątanie dobrobytowe: teoria i zastosowania

Stanisław Maciej Kot (*Politechnika Gdańska*)

Abstrakt

W Ekonomii Dobrobytu Stosowanej dobrobyt społeczny w danym rozkładzie dochodów ocenia abstrakcyjny *planista społeczny* (SP) za pomocą indywidualnej *funkcji dobrobytu społecznego* (SWF). Ponieważ rolę SP może pełnić każdy członek społeczeństwa, może być tyle różnych ocen dobrobytu tego samego rozkładu dochodów ilu jest członków. W artykule proponujemy metodę znajdowania pojedynczej reprezentacji owych wielu ocen dobrobytu społecznego. Przyjmujemy dwie ogólne rodziny SP -ów. Pierwszej rodziny, $\{SP_\varepsilon\}$, indeksowanej parametrem $\varepsilon > 0$ awersji do nierówności dochodowych odpowiada SWF_ε Atkinsona. Drugiej rodziny, $\{SP_\nu\}$, indeksowanej parametrem $\nu > 1$ awersji do nierówności rangowych, odpowiada SWF_ν , indukowanej uogólnionym indeksem Giniego $G(\nu)$. Przyjmujemy, że dla każdego SP_ν (resp. SP_ε) istnieje odpowiadający mu SP_ε (resp. SP_ν) taki, że $SWF_\nu = SWF_\varepsilon$. Pary (SP_ν, SP_ε) nazywamy dobrobytowo-splątany planistami społecznymi, nawiązując swobodnie do terminu splątania kwantowego cząstek w fizyce kwantowej. Jeśli losowo wybrany SP_ν wykazuje ν_i , to możemy automatycznie ustalić ε_i dla splątanego dobrobytowo SP_ε . W artykule dowodzimy, że dla dowolnego ciągu empirycznego (ν_i, ε_i) , $i=1, 2, \dots, n$ istnieje pojedyncza para (ν^*, ε^*) reprezentująca wszystkie n par. Korzystając z metodologicznych ram splątania dobrobytowego szacujemy dobrobyt społeczny, nierówności i ubóstwo w krajach członkowskich Unii Europejskiej w roku 2021.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Wielowymiarowa zamożność w Polsce: identyfikacja i analiza reguł asocjacyjnych

Anna Sączewska-Piotrowska (*Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach*)

Abstrakt

Zamożność wielowymiarowa jest zjawiskiem obejmującym różne aspekty życia społeczno-ekonomicznego, dlatego stanowi ważny obszar badań w ekonomii i naukach społecznych. Celem przeprowadzonych badań było odkrycie i analiza reguł asocjacyjnych pomiędzy zamożnością wielowymiarową a jej poszczególnymi wymiarami: umiejętnością wiązania końca z końcem, zdolnością do stawienia czoła niespodziewanym wydatkom finansowym, całkowitym koszt mieszkania, spłatą długów, zaległości, zdolnością do opłacenia tygodniowego urlopu w ciągu roku, dochodem z wynajmu i odsetek oraz dochodem gospodarstwa domowego. W analizie założono, że wymagane jest zaspokojenie potrzeb w przynajmniej czterech i pięciu wymiarach (rozważano dwie wersje), aby gospodarstwo domowe mogło zostać uznane za zamożne. W badaniu zastosowano algorytmy eksploracji reguł asocjacyjnych, aby zidentyfikować wzorce i zależności pomiędzy poszczególnymi wymiarami. Badania przeprowadzono z wykorzystaniem bazy danych Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC) dla Polski z 2020 r. W analizie skupiono się na regułach, dla których wiarygodność była maksymalna. W przypadku zamożności opartej na przynajmniej czterech wymiarach zidentyfikowano 22 statystycznie istotne reguły (stosując dokładny test Fishera), po usunięciu zbędnych reguł zostało ich pięć. Najczęściej występowała reguła, która zidentyfikowała następujące wymiary pojawiające się razem: zdolność wiązania końca z końcem w łatwy lub bardzo łatwy sposób, zdolność do stawienia czoła nieoczekiwanym wydatkom finansowym, całkowity koszt mieszkania stanowi obciążenie finansowe (!), spłata długów z tytułu sprzedaży ratalnej czy pożyczek nie jest w żadnym wypadku obciążeniem finansowym, występowanie zaległości (np. w spłacie kredytu, w rachunkach za media) (!), możliwość opłacenia tygodniowego urlopu w ciągu roku. W przypadku zamożności opartej na przynajmniej pięciu wymiarach zidentyfikowano osiem statystycznie istotnych reguł, po usunięciu zbędnych została tylko jedna. Odkryty wzorec zamożności wielowymiarowej na podstawie tej reguły jest następujący: zdolność wiązania końca z końcem łatwo lub bardzo łatwo, zdolność do stawienia czoła nieoczekiwanym wydatkom finansowym, całkowity koszt mieszkania nie stanowi żadnego obciążenia finansowego, spłata długów z tytułu sprzedaży ratalnej czy pożyczek nie jest w żadnym wypadku obciążeniem finansowym, możliwość opłacenia tygodniowego urlopu w ciągu roku.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Analiza czynników wpływających na subiektywne poczucie satysfakcji z życia na podstawie Europejskiego badania warunków życia ludności EU-SILC 2022

Justyna Bortnowska, Aleksandra Kusy (*Urząd Statystyczny w Łodzi*)

Abstrakt

Celem referatu jest zaprezentowanie wybranych wyników badania modułowego „Jakość życia”, które zostało przeprowadzone w roku 2022 w ramach Europejskiego badania warunków życia ludności EU-SILC. Pytania zawarte w module obejmowały osoby w wieku 16 lat i więcej, będące aktualnymi członkami badanych gospodarstw domowych. Ze względu na osobisty charakter zadawanych pytań dopuszczone były jedynie wywiady bezpośrednie. Formularz zawierał pytania dotyczące oceny zadowolenia z życia mieszkańców Polski jako całości (“zadowolenie z życia ogólnie rzecz biorąc”) oraz wybranych jego aspektów np. zadowolenie z sytuacji finansowej, z relacji z rodziną, z ilości czasu wolnego. Dodatkowo respondenci byli pytani o częstotliwość odczuwania samotności, szczęścia w okresie ostatnich 4 tygodni przed badaniem.

W referacie zawarta jest analiza modułu dotycząca dobrobytu.

Z uwagi na fakt, że temat ten był przedmiotem zainteresowania w 2018 roku, w prezentacji zostaną porównane wyniki otrzymane w obu edycjach.

Dodatkowo przedstawiony zostanie ogólny wskaźnik zadowolenia z życia w krajach UE – dzięki niemu możliwe będzie porównanie Polski z pozostałymi krajami UE.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Ocena wpływu programu Rodzina 500+ na spłaty zadłużenia gospodarstw domowych w Polsce

Agnieszka Wałęga, Grzegorz Wałęga (*Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie*)

Abstrakt

Celem niniejszego artykułu jest zbadanie wpływu programu Rodzina 500+ (świadczenie na dzieci) na wysokość spłat zadłużenia gospodarstw domowych w Polsce. Program Rodzina 500+, wprowadzony w 2016 r., oferuje comiesięczną pomoc finansową na każde drugie i kolejne dziecko, a od 2019 r. również na pierwsze dziecko. Program ten zapewnia istotne wsparcie finansowe dla wielu rodzin. W artykule przeanalizowano, w jaki sposób dodatkowe dochody z programu wpłynęły na wysokość spłat kredytów i pożyczek posiadanych przez gospodarstwa domowe.

W badaniu wykorzystano dane indywidualne pochodzące z Badania Budżetów Gospodarstw Domowych z lat 2015–2017. Przeprowadzono analizę porównawczą wysokości spłat zadłużenia przed i po wprowadzeniu programu Rodzina 500+, uwzględniając różnice w strukturze zadłużenia oraz statusie ekonomicznym beneficjentów. Zastosowano metodę difference-in-differences, która pozwala porównać zmiany w poziomie zadłużenia gospodarstw otrzymujących świadczenie z grupą gospodarstw, które go nie otrzymywały, co umożliwiło uchwycenie wpływu programu Rodzina 500+ na sytuację finansową gospodarstw domowych.

Wyniki analiz sugerują, że program Rodzina 500+ miał istotny wpływ na zwiększenie kwot zadłużenia spłacanych przez beneficjentów. W szczególności zaobserwowano wyraźne zwiększenie spłat zadłużenia pozabankowego, co może świadczyć o lepszym zarządzaniu budżetem domowym dzięki dodatkowym środkom finansowym. Artykuł zawiera wnioski, które podkreślają znaczenie polityki społecznej w kształtowaniu zdolności finansowej gospodarstw domowych oraz sugeruje dalsze kierunki badań dotyczące długoterminowych efektów programu Rodzina 500+ na stabilność finansową rodzin.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Paszport Kompetencji Silversa

Marian Ferenc (*Fundacja Aktywny Senior*)

Abstrakt

Paszport Kompetencji Silversa to usługa dla osób nabywających prawa emerytalne <https://przed60plus.f-as.pl/paszport/>. Jest ona wsparciem pomagającym beneficjentom odkryć aktualne swoje kompetencje zawodowe i życiowe oraz wiarę w ich posiadanie. Buduje świadomość partnerstwa z pracodawcą, uświadamia uruchomienie działalności gospodarczej, działania w obszarze społecznym łącznie z wolontariatem.

Mikroekonomiczne ujęcie ubóstwa i dobrobytu

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Przeludnienie gospodarstw domowych a ubóstwo dochodowe – analiza mikroekonometryczna

Hanna Dudek (*Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie*)

Abstrakt

Celem niniejszego opracowania jest ocena częstości występowania przeludnienia oraz ubóstwa dochodowego w Polsce. Dodatkowo, starano się zidentyfikować cechy społeczno-ekonomiczne gospodarstw domowych, które doświadczają tych problemów.

W analizie mikroekonometrycznej wykorzystano najnowsze dane z Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC) z 2022 roku. Aby zidentyfikować cechy gospodarstw domowych istotnie związane z występowaniem omawianych typów ubóstwa, zastosowano model logitowy dla wielu kategorii nieuporządkowanych.

Wyniki i wnioski: Wykazano, że gospodarstwa domowe żyjące w przeludnionych mieszkaniach nie zawsze są ubogie dochodowo. Wyniki analizy mikroekonometrycznej wskazują na statystycznie istotną rolę takich cech, jak wykształcenie, typ gospodarstwa domowego oraz status własności w doświadczaniu obu rozważanych rodzajów ubóstwa. Stwierdzono, że ze szczególnie trudnymi warunkami borykają się gospodarstwa domowe z osobami niepełnosprawnymi, bezrobotnymi oraz posiadające co najmniej troje dzieci. Ustalenia te powinny skłonić decydentów do opracowania skutecznych środków przeciwdziałania różnym rodzajom ubóstwa.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Diagnoza porównawcza wpływu niedoborów konsumpcji na poziom i godność życia starszych mieszkańców wsi w latach 2017-2022

Teresa Słaby, Honorata Dudek-Frysiak (*Szkoła Główna Handlowa w Warszawie*)

Abstrakt

Wielkość konsumpcji i jej struktura stanowi konsekwencję wyborów dokonywanych przez konsumentów. Zachowania konsumpcyjne seniorów są silnie determinowane czynnikami natury biologicznej i psychicznej. Pogłębiający się proces starzenia się ludności i związane z nim konsekwencje odnoszą się do zmiany struktury konsumpcji i rodzą konieczność analizy tego zjawiska.

Podmiotem szczególnej uwagi w pracy doktorskiej byli ludzie starsi, rdzenni mieszkańcy wsi, których sytuacja nie tylko dochodowa, ale także warunki życia są często zdecydowanie gorsze niż ich rówieśników w mieście.

Analiza niedoborów konsumpcyjnych seniorów rdzennych mieszkańców wsi została przeprowadzona w województwie dolnośląskim. Przeprowadzone badanie własne miało charakter ilościowo-jakościowy w latach 2017-2022. Odstęp czasu badania był spowodowany brakiem środków finansowych ze strony jednostek samorządów terytorialnych oraz pandemią. Badanie zostało przeprowadzone techniką wywiadu bezpośredniego w oparciu o autorski kwestionariusz ankietowy.

W celu poszukiwania determinant ograniczenia konsumpcji w latach 2017 oraz w 2022 wykonano analizę zależności w oparciu o rozkłady dwuwymiarowe uzyskane w badaniu ilościowym. Zastosowano ponadto metodę ELSI.

Najsilniej działającą determinantą powodującą zróżnicowanie struktury niedoborów konsumpcji osób w wieku 60+ była sytuacja finansowa. Badanie jakościowe pozwoliło stwierdzić, iż niedobory konsumpcji mogą wpływać negatywnie na subiektywne oceny poziomu i godności życia osób w wieku 60+ rdzennych mieszkańców wsi, powodując odczucie wykluczenia społecznego.

Celem aplikacyjnym było wykorzystanie wyników porównawczych diagnoz przez władze samorządowe w prowadzeniu lokalnej polityki społecznej oraz jako podstawę starań o sprawiedliwe dotacje z budżetu centralnego, jak również starań o fundusze unijne.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Aktywne i pasywne instrumenty przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu

Edyta Ropuszyńska-Surma (*Politechnika Wroclawska*)

Abstrakt

Celem transformacji sektora energetycznego w latach 80-90 XX w. było wprowadzenie mechanizmu rynkowego, który miał przyczynić się m.in. do zmniejszenia cen energii. Okazało się, że w tzw. gospodarkach wysoko rozwiniętych, np. w Wielkiej Brytanii, już na przełomie wieków zaczęto pisać o ubóstwie energetycznym. W Unii Europejskiej szerzej zaczęto poruszać ten temat wraz z wprowadzaniem „zielonej transformacji energetycznej”. W Polsce, szczególnie w okresie kryzysu, najpierw spowodowanego pandemią, a następnie wzmocnionej wojną na Ukrainie, ubóstwo energetyczne i zagrożenie nim dotyka coraz większą liczbę gospodarstw domowych. Pytaniem otwartym jest, czy do tego przyczyniły się procesy liberalizacji, czy też kolejno wprowadzanych regulacji. Nie zmienia to faktu, że zjawisko to występuje i zgodnie z ostatnio publikowanymi danymi obejmuje coraz większą liczbę gospodarstw domowych w Polsce. Celem artykułu jest wskazanie instrumentów przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu oraz wskazanie potencjalnych skutków ich implementacji. Dlatego w artykule, na podstawie studiów literaturowych i analizy porównawczej zostaną wskazane przesłanki ubóstwa energetycznego, zakres oraz potencjalne jego skutki. Analiza dokumentów źródłowych dotyczących wdrażania instrumentów, w tym rządowych programów przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu w kraju i w wybranych gospodarkach światowych oraz tzw. inicjatywy oddolne będą stanowić podstawę do wskazania potencjalnie najskuteczniejszych instrumentów przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu. Instrumenty te można podzielić na pasywne i aktywne. Do aktywnych instrumentów można zaliczyć regulacje sprzyjające podejmowaniu inicjatyw oddolnych przez społeczności lokalne na rzecz zaspokajania swoich potrzeb energetycznych. Istotną rolę w tym procesie odgrywają jednostki samorządu terytorialnego oraz możliwości jakie stwarzają nowoczesne technologie bazujące na rozwiązaniach blockchain w nowych modelach biznesu. Praca ma charakter diagnostyczno - koncepcyjny. użytymi metodami są systematyczny przegląd literatury, analiza porównawcza, badania wtórne, wyniki pilotażowych badań ankietowych.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Grupowa analiza DEA subiektywnego dobrostanu w Europie w latach 2013-2022

Marta Dziechciarz, Maciej Szczeciński (*Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu*)

Abstrakt

Cele: Grupowa analiza efektywności wydatków socjalnych w Europie w latach 2013-2022. Głównym celem badania jest analiza deklaracji obywateli na temat subiektywnego dobrostanu jako wskaźnika efektywności polityki społecznej.

Metody badawcze: Do analizy statystycznej wykorzystuje się techniki grupowej analizy obwiedni danych (DEA) oraz obliczane dla każdej grupy wskaźniki Malmquista. Do analizy wykorzystane zostały dane EU-SILC oraz OurWorldInData.org.

Wyniki: Identyfikacja istotnych wahań subiektywnego dobrostanu w każdej grupie. Wśród badanych krajów są takie, w których postęp wynika z czynników wewnętrznych i takie, w których jest on determinowany przez czynniki zewnętrzne.

Wnioski: Autorzy wskazali w poszczególnych krajach obszary, w których polityka społeczna powinna zostać usprawniona tak, aby podnieść i utrzymać pożądany poziom subiektywnego dobrostanu na tle innych krajów z tej samej grupy.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Wpływ trendów demograficznych na uwarunkowane płcią różnice w wysokości świadczenia emerytalnego – badania symulacyjne

Bożena Mielczarek (*Politechnika Wroclawska*)

Abstrakt

Zmiany demograficzne, w tym przede wszystkim starzenie się społeczeństw wymuszają w wielu krajach wprowadzanie zmian w różnych obszarach polityki społecznej, w tym także w polityce emerytalnej. W Polsce wysokość pierwszych świadczeń emerytalnych zależy od składek zgromadzonych w ciągu całkowitego okresu zatrudnienia oraz oczekiwanej długości życia w momencie przechodzenia na emeryturę. Istotny wpływ na wysokość pierwszej emerytury mają także roczne wskaźniki indeksacji zgromadzonego kapitału, które z kolei zależą od stanu gospodarki, czyli liczości kohort w wieku produkcyjnym i średnich wynagrodzeń. Obserwowane obecnie zmiany w strukturze demograficznej ludności, przejawiające się malejącą liczbą osób w wieku produkcyjnym, wpływają niekorzystnie na wysokość tych wskaźników.

W niniejszym artykule proponujemy hybrydowy model symulacyjny do analizy wpływu długoterminowych zmian demograficznych na poziom pierwszych świadczeń emerytalnych. Szczególną uwagę w eksperymentach symulacyjnych kierujemy na badanie różnic ze względu na płeć. Z uwagi na to, że w akumulacji kapitału emerytalnego znaczącą rolę odgrywa wysokość zarobków w całym okresie zatrudnienia, różnice w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn przekładają się na różnice w emeryturach kobiet i mężczyzn.

Model składa się z dwóch wzajemnie się uzupełniających modeli zbudowanych z wykorzystaniem różnych metod symulacyjnych. Symulację zmian demograficznych przeprowadzono przy użyciu podejścia metody dynamiki systemów, natomiast poszczególne ścieżki rozwoju karier zawodowych odtwarzane są w dyskretnym stochastycznym model symulacyjnym. Modele zasilane są historycznymi danymi pozyskanymi z polskich baz statystycznych. Symulacja została przeprowadzona dla populacji Dolnego Śląska. Każdego roku model jest wypełniany kolejnymi kohortami wiekowymi młodych ludzi w wieku 25 lat, którzy wchodzi na rynek pracy. Planuje się, że model będzie podążał za cyklami życia jednostek, biorąc pod uwagę różny przebieg pracy zarobkowej, różne stopy wzrostu wynagrodzeń, przerwy w zatrudnieniu oraz różnice w zarobkach między mężczyznami i kobietami. Obecna wersja modelu uwzględnia uśrednione charakterystyki karier kobiet i mężczyzn zaczerpnięte z baz GUS. W przeprowadzanych eksperymentach porównywane są stopy zastąpienia brutto, odzwierciedlające stosunek pierwszej otrzymanej emerytury do ostatniego wynagrodzenia.

Celem symulacji jest zbadanie jak silny wpływ na różnice w poziomie pierwszej emerytury mają różne ścieżki kariery i wybory zawodowe kobiet i mężczyzn, a także różnice między płciami w wysokości wynagrodzeń. Wstępne wyniki symulacyjne pokazują, że nawet jeśli założymy, że świadczenia kobiet są porównywalne do świadczeń mężczyzn (a tak nie jest), decyzja o przejściu na emeryturę w wieku 60 lat sprawia, że świadczenia kobiet są o prawie 50% niższe niż świadczenia mężczyzn przechodzących na emeryturę w wieku 65 lat. Przerwa w zatrudnieniu (w przypadku kobiet jest to najczęściej przerwa na wychowanie dzieci) obniża natomiast przyszłe świadczenie średnio o 28% (5 lat przerwy), lub nawet o 51% (10 lat).

Zaspokojenie potrzeb społecznych i jakość życia

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Poziom zaspokojenia potrzeb społecznych w gminach zagrożonych trwałą marginalizacją – stan, trendy zmian i typologia

Edyta Szafranek-Stefaniuk (*Urząd Statystyczny w Opolu, Uniwersytet
Ekonomiczny w Katowicach*), Danuta Michoń, Wiktoria Pordzik (*Urząd
Statystyczny w Opolu*)

Abstrakt

Przedmiotem badań jest poziom zaspokojenia wybranych potrzeb społecznych w gminach zagrożonych trwałą marginalizacją w Polsce, co da podstawy do identyfikacji stopnia niezaspokojenia tych potrzeb i wskazania ich terytorialnego zróżnicowania w układzie badanych gmin. Celem badań jest identyfikacja stanu oraz określenie trendów w zakresie zaspokojenia potrzeb społecznych w gminach zagrożonych trwałą marginalizacją, a także wskazanie typologii tych gmin ze względu na poziom i kierunek zmian zaspokojenia potrzeb społecznych. Jednym z efektów realizacji wskazanego celu będzie diagnoza tych potrzeb, które nie są zaspokajane i obszarów, w których nie są one zaspokajane.

Źródłem danych do badań empirycznych są zasoby informacyjne Głównego Urzędu Statystycznego dla lat 2014-2022, dokumenty planowania i programowania strategicznego oraz zasoby informacyjne Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące wykorzystania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w rozwoju lokalnym.

Część metodyczna została opracowana z wykorzystaniem analiz dedukcyjnych, zgodnie z koncepcją podejścia systemowego. W toku badań zastosowano metody: krytycznej analizy literatury naukowej i dokumentów źródłowych, statystyki opisowej, analizę projektów inwestycyjnych finansowanych ze środków EFS oraz analizę porównawczą.

Artykuł koncentruje się na realizacji celu poznawczego, niemniej ustalenia badawcze będą miały znaczenie dla perspektywnego rozwoju analizowanych gmin, wskazując ich wyzwania rozwojowe. Istotne jest bowiem przedstawienie konsekwencji zidentyfikowanych faktów i procesów jako podstaw do reakcji władz lokalnych na nie.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Znaczenie edukacji specjalnej w zaspokajaniu potrzeb społecznych

Anna Wiśniewska-Sałek (*Główny Urząd Statystyczny*)

Abstrakt

Niezaspokojone potrzeby społeczne najbardziej zauważalne są w systemie związanym z szeroko pojętą aktywizacją oraz edukacją. Szczególnego znaczenia w ujęciu społecznym, nabiera likwidacja barier w dostępie do narzędzi wspomagających proces uczenia się i samorozwoju. Równość w tym obszarze stanowi priorytet krajów (polityczny, społeczny i gospodarczy), mający docelowo zlikwidować ich następstwa w postaci nierówności w dochodach, zdrowiu, a więc ubóstwo. Wyniki badań analizujące dostępność, a więc dostosowanie infrastruktury architektonicznej, komunikacyjnej, cyfrowej i informacyjnej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, pokazują niewielki udział wskaźnika dostępności w Polsce na poziomie 40%, który powinien zaspokoić potrzeby na pozór niewielkiego odsetka osób z orzeczeniem, bo ok. 3% (dotyczy to populacji osób w wieku 7-20 lat). W kontekście placówek oświatowych najlepiej wskaźnik ten wypada na tle cyfrowym. Zakładając rozwój edukacji w kierunku wykorzystania możliwości sztucznej inteligencji można szacować, iż stan obecny pozwoli na likwidowanie barier oraz wyrównanie szans w dostępie dostosowanym do najbardziej potrzebującej grupy społecznej objętej specjalnymi formami kształcenia.

W przypadku budowania długookresowej strategii edukacyjnej kraju, należy poddać analizie sytuację ogólną kraju. W przypadku Polski kluczowe z punktu widzenia identyfikacji obszarów, w których społeczeństwo może doświadczać braku zaspokojenia potrzeb, jest społeczeństwo starzejące się. Związane z tym faktem działania mające na celu aktywizację seniorów czy chociażby koncepcja uczenia się przez całe życie stanowi kierunek podjętych badań w artykule. Zaspokajanie potrzeb ok. 9 milionowej populacji wymaga podejścia systemowego. Wskaźniki opisujące cele zrównoważonego rozwoju uwidaczniają zapotrzebowanie na działania poprawiające jakość życia osób starszych. Badania wskazują, że wzmocnienie procesu edukacji specjalnej przyniesie wymierne korzyści dla obu grup. Zlikwidowanie kluczowych barier w dostępie do narzędzi wspomagających szczególnie wymagający proces nauki, stanowić może formę aktywizacji seniora. W efekcie, w teraźniejszości zmniejszy się populacja będąca wykluczona społecznie (dotyczy to osób z niepełnosprawnościami), doprowadzając tym samym do poprawy jakości życia w przyszłości, a więc likwidację ubóstwa. Praca podejmuje tematykę niepełnosprawności oraz społeczeństwa starzejącego się wobec realizacji SDG. Przeprowadzone analizy szeregów czasowych wykorzystują metody ilościowe oparte na współzależności oraz dynamice badanych danych.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Edukacja jako jeden z aspektów jakości życia w świetle zrównoważonego rozwoju na przykładzie *Celu 4. Dobra jakość edukacji* monitorującego Agendę 2030

Aneta Stachańczyk (*Urząd Statystyczny w Katowicach*)

Abstrakt

Celem prezentacji jest przedstawienie wyników badania PISA – Programu Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów, którego wskaźniki monitorują *Cel 4. Dobra jakość edukacji* (jeden z 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju Agendy 2030). W kontekście zrównoważonego rozwoju należy dążyć do zapewnienia wysokiej jakości edukacji poprzez tworzenie warunków dla jej rozwoju i wyrównywanie szans edukacyjnych, gdyż stanowi ona podstawę do polepszenia życia ludzkości. Edukacja jest kluczem, który pozwoli na osiągnięcie wielu innych celów zrównoważonego rozwoju (SDG).

W trakcie prezentacji zostanie omówiony poziom i zróżnicowanie umiejętności piętnastolatków w Polsce, które rozwijane są podczas nauki w szkole, jak i poza szkołą. Badanie PISA sprawdza umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy oraz pozwala na określenie na ile młodzież jest przygotowana do podjęcia wyzwań, które staną przed nią w przyszłości. W każdej edycji badanie obejmuje pomiar umiejętności: czytania, matematycznych oraz rozumowania w naukach przyrodniczych. Ponadto uczniowie rozwiązują zadania z dodatkowej dziedziny, tzw. dziedziny innowacyjnej np. rozwiązywanie problemów, kreatywność, uczenie się w cyfrowym świecie. Polska uczestniczy w testach PISA od 2000 roku, a decyzją Ministerstwa Edukacji Narodowej od 2013 roku, badanie w naszym kraju przeprowadzane jest przez Instytut Badań Edukacyjnych.

Monitorowanie *Celu 4. Dobra jakość edukacji* zawierającego m.in. wskaźniki z badania PISA umożliwia Krajowa Platforma Raportująca – SDG dostępna na Portalu Informacyjnym Głównego Urzędu Statystycznego. Platforma SDG jest publicznie dostępnym narzędziem służącym do udostępniania i prezentacji wskaźników monitorujących 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju Agendy 2030 w Polsce. Baza zawiera zestaw około 250 wskaźników globalnych z danymi dla Polski, który został określony przez ONZ i jest wykorzystywany do oceny postępów na poziomie całego świata i jego regionów. Zawiera również zestaw około 140 wskaźników monitorujących ponad 70 priorytetów krajowych.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Cytowania patentowe jako miara jakości życia

Małgorzata Niklewicz-Pijaczyńska, Małgorzata Wachowska (*Uniwersytet Wrocławski*), Joanna Dębicka, Edyta Mazurek (*Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu*)

Abstrakt

W związku z tym, że postęp technologiczny jest istotnym czynnikiem determinującym jakość życia człowieka, celem wystąpienia jest ocena użyteczności „cytowań patentowych” do pomiaru jakości generowanych wynalazków i tym samym jakości życia człowieka. Dokładniej, celem wystąpienia jest odpowiedź na pytanie, jak często cytowane są polskie wynalazki zgłaszane do ochrony patentowej oraz pokazanie na tym przykładzie, że wskaźnik częstotliwości cytowań może stanowić miarę jakości życia. Przyjmuje się przy tym założenie, że im częściej cytowane są wynalazki, tym większa jest ich jakość, co w konsekwencji przekłada się na wyższą jakość życia człowieka.

W celu wskazania liczby cytatów, które otrzymują polskie wynalazki i zarazem oceny ich wartości komercyjnej wykorzystano metodę analizy międzynarodowych zgłoszeń patentowych dokonanych przez polskie organizacje w latach 2004-2012.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Zrównoważanie transportu jako element poprawy jakości życia

Artur Czech (*Menedżerska Akademia Nauk Stosowanych w Warszawie*)

Abstrakt

Transport jest postrzegany jako podstawa dobrze funkcjonującej gospodarki i jej rozwoju. Działalność tego typu generuje efekty zewnętrzne zarówno pozytywne i negatywne. Te drugie powodują szereg problemów takich jak zwiększony poziom ruchu drogowego, kongestję, hałas, emisję spalin, zanieczyszczenie powietrza, wypadki drogowe, itp. Wspomniane zjawiska dotyczą zanieczyszczenia środowiska naturalnego, a co za tym idzie również problemów ze zdrowiem mieszkańców. W konsekwencji wpływają one na jakość życia ludności. W związku z czym, we współczesnej polityce transportowej przyjmuje się ideę zrównoważonego rozwoju w celu niwelacji negatywnych skutków rozwoju transportu. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w postaci tzw. polityki zrównoważonego rozwoju transportu, która między innymi powinna mieć na względzie poprawę jakości życia mieszkańców. Wprowadzanie tego typu polityki wymaga jednak określonych środków finansowych, które są ograniczone zarówno na poziomie krajowym jak i Unii Europejskiej. W związku z czym, istnieje potrzeba rzetelnej diagnozy obecnego stanu równoważenia transportu w poszczególnych regionach Polski. Ponadto, można zauważyć, iż fakt ten nabrał szczególnego znaczenia w związku z przebyłą pandemią Covid-19.

Celem pracy jest próba oceny w ujęciu przestrzennym (województw) efektów zrównoważenia transportu przed, w trakcie i po pandemii Covid-19 oraz wskazanie obszarów słabo rozwiniętych.

W badaniu zastosowano pozycyjną metodę taksonomiczną z wielowymiarową medianą Webera. Ponadto, przeprowadzoną analizę oparto na zbiorze cech wygenerowanych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w Polsce. Wybór cech diagnostycznych był uwarunkowany dostępnością danych statystycznych. W badaniu zastosowano autorski zbiór cech diagnostycznych, który posłużył do opisu poszczególnych ładów takich jak: środowiskowy, społeczny i ekonomiczny.

W wyniku przeprowadzonego badania otrzymano rankingi województw dla poszczególnych filarów zrównoważonego transportu w trzech różnych okresach: przed, w czasie i po pandemii Covid-19. Następnie syntetyczne mierniki cząstkowe zostały wykorzystane do konstrukcji miary zintegrowanej. Jako uwieńczenie prowadzonej analizy skonstruowano modele dynamiczne dla całego okresu analizy zarówno w przypadku poszczególnych ładów jak i miernika zintegrowanego. Zastosowanie wielowymiarowej mediany Webera pozwoliło ponadto na uwzględnienie interakcji pomiędzy poszczególnymi cechami diagnostycznymi. Jest to niezwykle istotne, ponieważ czynniki postrzegane jako reprezentantki poszczególnych filarów zrównoważonego systemu transportowego generują wzajemne zależności również w ujęciu ogólnym, które pośrednio mogą wpływać na zrównoważanie transportu a co za tym idzie poprawę jakości życia. Wykorzystanie mediany Webera jako miary statystycznej pozwoliło również na uodpornienie analizy na wpływ asymetrii rozkładów empirycznych wybranych cech diagnostycznych.

Interdyscyplinarne podejście do zdrowia, finansów i bezpieczeństwa ekonomicznego

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Identyfikacja niezaspokojonych potrzeb medycznych w Polsce

Jolanta Blicharz, Wioletta Nowak, Elżbieta Stańczyk, Katarzyna Szalonka
(*Uniwersytet Wrocławski*), Adrianna Szalonka (*4 Wojskowy Szpital Kliniczny
z Polikliniką SP ZOZ we Wrocławiu*)

Abstrakt

Niezaspokojone potrzeby medyczne odnoszą się do sytuacji, w której popyt na usługi medyczne przewyższa ich podaż. Identyfikacja rzeczywistego popytu na te usługi jest jednak skomplikowana, gdyż zależy zarówno od czynników mierzalnych, jak i niemierzalnych. Wśród mierzalnych czynników znajdują się zidentyfikowane jednostki chorobowe wymagające interwencji medycznej. Z kolei niezidentyfikowany popyt to stan, w którym pacjent doświadcza obniżonego samopoczucia fizycznego lub psychicznego, ale z różnych powodów nie może lub nie potrafi skorzystać z odpowiednich usług medycznych. Na niezaspokojone potrzeby medyczne wpływa wiele czynników, takich jak poziom wiedzy o zdrowiu, dostęp do opieki zdrowotnej, cechy osobowości pacjenta oraz jego otoczenie społeczno-kulturowe.

Celem niniejszego wystąpienia jest identyfikacja metod pomiaru niezaspokojonych potrzeb na usługi medyczne. Analiza źródeł literaturowych wykazała, że do identyfikacji tych potrzeb można wykorzystać badania wtórne – zastosować metody ilościowe, takie jak analiza czasu oczekiwania na wizytę u lekarza oraz popytu na usługi prywatne (jako alternatywę dla usług publicznych). Na potrzeby metod jakościowych, warto wykorzystać raporty identyfikujące bariery w dostępie do usług medycznych. W przypadku badań pierwotnych, skuteczne są bezpośrednie badania ankietowe, w szczególności indywidualne wywiady pogłębione. Triangulacja tych metod pozwoli na dokładniejszy pomiar niezaspokojonych potrzeb medycznych w polskim systemie opieki zdrowotnej.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Badanie wpływu relacji społecznych na postępowanie próchnicy zębów za pomocą modelowania symulacyjnego

Maria Hajłasz (*Wrocław University of Science and Technology*)

Abstrakt

Próchnica zębów to choroba bakteryjna, która może być spowodowana przez wiele czynników. Pomimo dostępnych metod zapobiegania, próchnica pozostaje poważnym problemem zdrowotnym na świecie, dotyczącym ponad 3,5 miliarda ludzi. Jednym z najskuteczniejszych sposobów walki z tą chorobą jest profilaktyka. Według Światowej Organizacji Zdrowia, prewencja chorób obejmuje "specyficzne interwencje populacyjne i indywidualne w celu zapobiegania pierwotnego i wtórnego (wczesnego wykrywania), mające na celu minimalizację obciążenia chorobami i związanymi z nimi czynnikami ryzyka" (WHO 2023).

Profilaktyka próchnicy zębów może być realizowana indywidualnie w gabinetach lekarskich oraz w ramach zorganizowanych programów profilaktycznych, które docierają do dużych grup jednocześnie, takich jak uczniowie szkół podstawowych. Jednak organizowanie dużych programów profilaktycznych rodzi pytanie, jak je zaplanować, aby osiągnąć cele dla różnych grup docelowych przy ograniczonych zasobach. Jednym z narzędzi, które można wykorzystać do wspomagania planowania takich programów, jest modelowanie symulacyjne. Podejście to pozwala uchwycić wiele losowych zjawisk i, poprzez obserwację stanu zdrowia uczniów, badać, co sprzyja lub hamuje rozwój choroby.

Celem niniejszej pracy jest opracowanie kompleksowego narzędzia symulacyjnego do modelowania wpływu relacji społecznych na rozwój próchnicy zębów u uczniów szkół podstawowych. Analizowane są relacje społeczne między uczniami w klasie, gdzie każdy uczeń może mieć pozytywną lub negatywną postawę, co wpływa na rozwój choroby. Czynniki takie jak zaangażowanie rodziców, częstotliwość szczotkowania zębów oraz nawyki dietetyczne również wpływają na postawy uczniów.

Do zamodelowania relacji społecznych zastosowano symulację agentową. Uczniom przypisano cechy obrazujące ich stan zdrowia oraz czynniki wpływające na kształtowanie postaw zdrowotnych. Każdy uczeń posiada wartość siły wpływu, która pozwala mu przekonywać innych do zmiany decyzji. Jeśli sumaryczna siła wpływu uczniów z antagonistycznymi postawami jest większa, dany uczeń może zmienić swoją postawę.

Badania wykazały, że za pomocą symulacji można analizować, jak relacje społeczne wpływają na postawy zdrowotne uczniów, które z kolei wpływają na tempo rozwoju próchnicy.

Badania są rezultatem projektu *Hybrid modelling of the demand for specialist dental care in the field of dental caries prevention in children using computer simulation* No. 2021/41/N/HS4/03282 finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki w Polsce.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Modelowanie przepływów pieniężnych odwróconej renty hipotecznej połączonej z ubezpieczeniem na wypadek poważnego zachorowania

Beata Zmyślona, Agnieszka Marciniuk (*Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu*)

Abstrakt

Zjawisko starzenia się społeczeństwa powoduje bardzo duży wzrost odsetka emerytów w większości krajów europejskich. Emeryci należą do jednej z grup społecznych najbardziej zagrożonych ubóstwem.

W prezentacji rozpatrywane są kwestie związane z zabezpieczeniem finansowym emerytów poprzez wykorzystanie umów finansowych i ubezpieczeniowych. Rozważamy model opisujący przepływy pieniężne związane z ubezpieczeniem na wypadek poważnego zachorowania w połączeniu z umową renty hipotecznej.

W przykładach analizowany jest wpływ płci na wysokość składek oraz świadczeń wypłacanych w ramach tej umowy. Analizy przeprowadzone są na podstawie zbioru danych dotyczących historii leczenia raka płuc dla mieszkańców województwa dolnośląskiego.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Porównanie efektywności wojewódzkich systemów ochrony zdrowia

Marek Biernacki, Maciej Szczeciński (*Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu*)

Abstrakt

Cele: Grupowa analiza efektywności wydatków per capita na służbę zdrowia w Polsce w latach 2017-2022.

Metody badawcze: Do analizy statystycznej wykorzystuje się techniki grupowej analizy obwiedni danych (DEA) oraz obliczane dla każdej grupy wskaźniki Malmquista. Do analizy wykorzystane zostały dane GUS i EUROSTAT.

Wyniki: Porównywanie efektywności i szukanie benchmarków w makroregionach.

Wnioski: Wskazane zostały benchmarki w makroregionach.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Analiza globalnych wyzwań ekonomicznych na rynku farmaceutycznym. Egzemplifikacja percepcji bezpieczeństwa farmaceutycznego

Katarzyna Witczyńska (*Uniwersytet Wrocławski*), Piotr Stańczyk (*Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu*)

Abstrakt

W obliczu dynamicznie zmieniających się warunków ekonomicznych, rynek farmaceutyczny staje przed licznymi wyzwaniami, które bezpośrednio wpływają na jego stabilność i zdolność do zapewnienia bezpieczeństwa farmaceutycznego. Celem prezentacji jest analiza globalnych wyzwań ekonomicznych, takich jak pandemia COVID-19, konflikt na Ukrainie, zmiany klimatyczne oraz nowe trendy w relokacji produkcji, które kształtują obecny krajobraz farmaceutyczny. Badanie koncentruje się na egzemplifikacji percepcji bezpieczeństwa farmaceutycznego przez różne grupy zawodowe, takie jak lekarze, farmaceuci i pacjenci, w latach 2019-2023.

Metody badawcze obejmowały zbieranie danych empirycznych za pomocą metody CAWI w przypadku pacjentów oraz pogłębionych wywiadów z lekarzami i farmaceutami. Badanie objęło grupę 200 pacjentów, 30 lekarzy i 40 farmaceutów. Respondenci odpowiadali na pytania dotyczące wpływu globalnych kryzysów na dostępność i jakość leków, skuteczności strategii zarządzania ryzykiem, znaczenia współpracy międzynarodowej oraz roli innowacji technologicznych w poprawie bezpieczeństwa farmaceutycznego.

Wyniki badania wskazują m.in., że w ocenie respondentów pandemia COVID-19 i konflikt na Ukrainie znacząco zakłóciły łańcuchy dostaw, prowadząc do opóźnień i wzrostu kosztów produkcji. Rosnące koszty surowców, energii oraz pracy zmuszają firmy farmaceutyczne do szukania nowych strategii produkcji. Badanie ujawniło również, że różnorodność regulacji w różnych krajach stanowi wyzwanie dla firm farmaceutycznych, wpływając na czas i koszty wprowadzania leków na rynek. Analiza percepcji bezpieczeństwa farmaceutycznego przez pacjentów, lekarzy i farmaceutów wykazała, również, że istnieje powszechna obawa o dostępność i jakość leków w obliczu globalnych wyzwań ekonomicznych. Respondenci podkreślili znaczenie współpracy międzynarodowej oraz inwestycji w innowacje technologiczne, takie jak blockchain i AI, jako kluczowe dla poprawy bezpieczeństwa farmaceutycznego. Wnioski z przeprowadzonej analizy wskazują na konieczność zintegrowanego podejścia, które łączy wysiłki wszystkich interesariuszy – od pacjentów, przez lekarzy, po producentów – w celu sprostania globalnym wyzwaniom ekonomicznym i zapewnienia stabilności rynku farmaceutycznego. Zdywersyfikowanie źródeł surowców, zwiększenie zapasów strategicznych oraz rozwój zaawansowanych systemów zarządzania ryzykiem są kluczowe dla zapewnienia ciągłości dostaw i wysokiej jakości leków. Przeprowadzone badania podkreślają również potrzebę elastycznych i dostosowanych strategii zarządzania w sektorze farmaceutycznym, aby sprostać wyzwaniom przyszłości.

Konferencja Naukowa

QUALITY OF LIFE: Niezaspokojone potrzeby społeczne – – Diagnoza i działanie

Czynniki sprzyjające marnotrawstwu żywności w gospodarstwach domowych

Paulina Ucieklak-Jeż (*Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie*), Agnieszka Bem, Paweł Prędkiewicz (*Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu*)

Abstrakt

Marnotrawienie żywności jest jednym z istotnych problemów krajów rozwiniętych – marnotrawstwo żywności do którego dochodzi na poziomie gospodarstw domowych stanowi około połowy całkowitego marnotrawienia żywności. Wciąż jednak niewiele jest wyników badań dotyczących zachowania konsumentów w tym obszarze. W niniejszym badaniu przeanalizowano wpływ cech społeczno-ekonomicznych i demograficznych na marnotrawienie żywności zgłaszane przez samych badanych.

Temat marnotrawienia żywności jest podejmowany zwykle na poziomie makroekonomicznym – autorzy koncentrują się na danych zagregowanych, często analizując problem w całym łańcuchu produkcji i konsumpcji. Ze względu na to, że 60% żywności jest marnowane na etapie produkcji/sprzedaży – zwykle badania dotyczą tej części zagadnienia. W tym kontekście badania stanowią unikalny wkład w naukę wprowadzając perspektywę mikroekonomiczną (gospodarstwa domowe).

W badaniu wykorzystano wyniki badań ankietowych na reprezentatywnej próbie 1.000 osób, które zadeklarowały, że w swoim gospodarstwie domowym zajmują się zakupami żywnościowymi. Wykorzystano przy tym zmodyfikowany kwestionariusz U.S. Household Food Security Survey Module. W badaniu wykorzystano zmienne opisujące deklarowany poziom marnotrawienia żywności oraz zmienne określające społeczno-ekonomiczną sytuację gospodarstw domowych (wykształcenie osoby odpowiedzialnej za zakupy żywności, deklarowany styl życia, źródło i poziom dochodów). Związki pomiędzy badanymi zmiennymi oszacowane na podstawie miernika χ^2 a w przypadku specyficznego rozkładu odpowiedzi wykorzystana została poprawka Yatesa, współczynnik ϕ – Yule'a oraz współczynnik korelacji rang Spearmana. Obliczenia zostały wykonane w programie Statistica.

Wyniki badania wskazały czynniki sprzyjające większemu marnotrawstwu żywności. Wyższy poziom marnotrawstwa jest związany z niższym wykształceniem, wyższymi dochodami i stylem życia.